

Nr. 24.

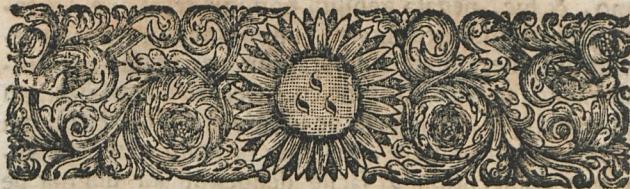
79

PROGRAMMA SACRUM,
ACADEMIÆ FRIDERICIANÆ
PRO-RECTOR AC CANCEL-
LARIUS,
IOANNES PETRUS
A LUDEWIG,
SERENISSIMI AC POTENT. BORUSSIÆ REGIS CONSILIARIUS
INTIMUS AC REGIMINIS MAGDEB. JURIUM AC HISTORIA-
RUM PROFESSOR ORDIN. ET TOPARCHA BENDORFII,
PREZÆ ET GATTERSTADII, RELIQUA,
UNA CUM
DIRECTORE AC PROFESSORIBUS
RELIQUIS,
CIVIBUS ACADEMICIS
DIGNAM FESTI
RESURRECTIONIS CHRISTI
CELEBRATIONEM,
ET IN EA
PIAM DOCTRINÆ
DE
RESURRECTIONE MORTUORUM
MEDITATIONEM
QUAM HUMANISSIME COMMENDAT.

HALÆ MAGDEB. TYPIS JOH. CHRIST. HENDELII, Acad. Typogr.

JOANNA SACRA
EX LIBRIS FRANCIS
ACADEMIAE POLONORUM
POLONIAE
IARVIS
IOANNES PETRIUS
ALDUS MAG
DIEGO DE ACOSTA
SALVATORIS
CIVITATIS ACADAMICIS
HERALDIORVM
TENEBRORVM
RESTITUTIONE MORTUORVM
IN CATHOLICO ROMANIS COMMISSARIIS
IN CATHOLICO ROMANIS COMMISSARIIS

Dogma de resurrectione mortuorum unum esse e præcipuis religionis revelatæ ac christianæ capitibus, & iis quidem, quæ venerabili mysteriorum fidei nomine adpellantur, vel ex eo constat, quod hoc ipsum profanis simulacrorum cultoribus visum est maxime paradoxum, & præ reliquis omnibus explodendum. Cum enim ipsis per experientiam constaret, defunctorum corpora naturali corruptione adeo destrui ac dissolvi, ut, in principia sua resoluta, vulgo quasi in nihilum redacta esse viderentur, ex nihilo autem aliquid fieri ipsis esset in ratiōne, corporum restitutionem negabant, christianismi, qui eam quam maxime commendabat, doctrina ideo etiam impie contemta. Iam quidem verissimum est, dogma illud rationem sibi relictam omnino transcendere, & esse unum e præcipuis fidei articulis, in quorum revelatione luculentissimum divinitatis, seu divinæ veritatis, characterem habet religio christiana; rationi vero illud repugnare, qui daturus esset, ipsum oporteret sine justo rationis usu rationari: quemadmodum olim profanarum gentium philosophi ratiocinati sunt. Genuinum enim rationis usum qui adhibet, in resurrectione corporum adeo nihil reprehendit absurdum, ut eam, postquam revelata est, non possit non demisse admirari & reverenter habere. Quid? quod ipsa ratio quo sanior est, eo sanioribus principiis suis eam convenientiorem esse observat. Nam cum nihil sit absurdius ac stolidius atheis.

mo, & hic, negata genuini nominis creatione, errorem de mundi æternitate, omniumque rerum ac eventuum necessitate absoluta, aut cæco casu, profundamento suo habeat, & hinc, cum Dei providentia, etiam potestas ejus legislatoria ac judicialis concidat: is, qui Deum credit existere, inde per pronam catenatæ veritatis consecrationem facile deducitur ad dogma de resuscitatione corporum, si non admittendum, cum admissio cum confessione divinæ fidei sit, tamen pro tali habendum, quod in se etiam probabile, sit; *πιστον* vero & venerabile, postquam revelatum est, & ad istud agnoscendum, pro obscuriore luminis naturalis facula & nocte sublustrī, splendidissimus doctrinæ cœlestis sol exortus est.

Id quod ut imperitis etiam ponatur extra dubium, fundamentum demonstrationis esto hæc immotæ veritatis propositio: Deus vere existens est bujus universi, & in eo precipue humani generis, conditor. Iam si conditor est, & humanæ naturæ auctor, etiam est legislator, cum absurdum sit, DEUM sapientissimum & justissimum condidisse naturam rationalem & immortalē, intellectu & voluntate prædictam, sine lege; & legem, quam ea sibi intime inscriptam habet, esse a se ipsa; et si natura, cui inest, non sit a se ipsa, sed a Deo. Si vero Deus est summus generis humani legislator, ejusdem etiam est rector: si quidem lex in fine rectionis naturæ humanæ insita est. Et quidni rector sit ac provisor, qui est conditor; cum creatio sine fine rectionis & provisionis, seu providentiæ, vix cogitari queat; certe Deo tribui non possit. Iam si Deus est legislator & humani generis rector; quis vel dubitare posset, ipsum ejusdem quoque judicem esse; cum potestas legislatoria judiciale in se contineat, & auctoritas rectionis, seu regiminis, etiam in quolibet principe cum potestate judiciali sit conjunctissima. Ju-

dicium vero Dei sese quidem jam tum variis modis exserit in præsenti hominis vita per almam ejus prouidentiam : omnium tamen luculentissime se aliquando exseret post hanc vitam : quandoquidem experientia docet , inter homines *flagitosos* permultos habere rerum omnium affluentiam , & in ea sine data flagitorum pena hinc decedere ; *piorum* vero ac proborum quam plurimos quam indignissime affligi ab improbis , & in judiciis humanis justissima sua causa cadere , cognitione ejus ad supremum appellationum tribunal , ab ipso Deo judice erigendum , relata & sic suspensa . Et hoc erectum , seu patefactum iri , testis est anima immortalis , futurorum præsaga , & in ea conscientia , malæ mentis tortura , bonæ consolatrix & suave præsidium .

Iam vero si futurum est universale & justissimum Dei legislatoris ac legum executoris *judicium* ; quis vel dubitaret , quemlibet hominem pro tota naturæ suæ *substantia* iri judicatum ? Et ad eam corpus pertinere quis negare ausit ? Quænam enim hic dari possit ratio , cur corpus organicum , tot actionum vel bonarum , vel malarum , instrumentum , nec remunerationis , nec penæ futuræ , particeps sit futurum ? Et nonne negata corporum restitutio recideret in negationem *potestatis facultatis* ac voluntatis *divinae* ? Quid autem esse posset a fana ratione magis alienum , quam quidem credere Deum , qui hoc universum ex nihilo condiderit , idque regat ; at ipsi abjudicare , quod multo minus est , scilicet *potestatem facultatem* hominum corpora ex principiis suis , in quæ resoluta sunt , restituendi ? Id quod si Deus pro omnipotentia sua præstare potest ; quis diceret , eum nolle effectum dare id , quod ad operum ipsius integratatem & uberiorum gloriæ divinæ amplificationem quam maxime pertinet , & quam justissimum est ? Posita itaque *creatione* ponitur resuscitationis *potestas* ac *facultas* ; adserita legisla-

tione & restione, una cum legis executione adseritur
resuscitandi voluntas. Huc accedit eorum, quos futuri
judicii dies in terris vivos deprehendet, digna considera-
ratio. Quis dubitabit, eos secundum *animam & corpus*
integros coram Dei tribunal iuste sistendos, eosque in
corporibus suis, etsi immutatis, æternum fore super-
stites? Hoc autem admissio, quis credit, hominum al-
ios judicatum & in omnem æternitatem relictum iri
integros & totos ex utraque naturæ humanæ parte, ali-
os vero tantum dimidios? Quis non observat, hanc mu-
tilationem ab operum divinorum perfectione summa
omnino abhorrere?

Manifestum itaque est, futuram corporum huma-
norum restitutionem sanæ rationi adeo non repugna-
re, ut potius ei sit convenientissima. Et eo quidem i-
psi est convenientior, quo plura & insigniora hujus rei si-
mulacra in ipso naturæ regno deprehendit; sive naturam
consideret ipsum, in primis vernante anni tempore, quo
volucrum catervæ, & hortorum agrorumque germina
ac proventus insignem resurrectionis imaginem exhiben-
t; sive artis chemicæ experimenta plane admiranda,
immo stupenda, hic in consilium adhibeat.

Quæ cum ita sint, scilicet *dogma] de resurrectione mor-
thorum*, religioni revelatae maxime proprium, suis etiam
ipsius naturæ, seu naturalis luminis, radiis haud destitui:
fatuum istud *homuncularum genus*, quod, quia, præter so-
lum naturæ lumen, nihil admittit, vulgo *naturalistarum*
nomine adpellari solet, discat religionem revelatam re-
verentius habere, & demissæ agnoscere, pro micante &
tantum non emoriente naturalis luminis facula, in religi-
one revelata ipsum veritatis solem meridianum exsplen-
descere. Agnoscant, se ne quidem justo faculae suæ usu
frui, sed in spississimis tenebris hærere, ipso etiam lumine
naturali, nobiliore ejus ex parte, plane privatos. Quo-
tus enim quisque sic dictorum naturalistarum est, qui fu-
turam

turam resurrectionem mortuorum admittit, & negatio-
ne sua haud prodit, se etiam domi suæ esse hospitem, &
homuncionem, superbum quidem & ferocem; at ur-
ratione intellectus stolidum & insipientem, ita ratione
voluntatis depravatissimum, & respectu totius status sui
longe miserrimum, qui in personarum miserabilium tur-
ba proximum ab atheis locum mereatur.

Nos vero, quotquot, admisso & reverenter habitō
revelatae religionis principio, de augustissimo CHRISTI
nomine dicimur, & nominis nostri ab eo accepti mensu-
ram pér Dei gratiam magis magisque implere sincere
allaboramus, nobis merito gratulamur de eo cœlestis ve-
ritatis lumine, in quo sublime dogma de *resurrectione mor-
tuorum* vel ipsum evidentia & claritatis meridiem habet.
Immo benedictus sit Deus & Pater Domini nostri Iesu Christi,
qui ex multa sua misericordia nos regenuit in spem vivam per re-
surrectionem Iesu Christi ex mortuis. 1. Petr. I, 3. Et hæc i-
psa illa est materia, quæ in lætissimis hisce feriis anastasiis,
salutiferæ CHRISTI e mortuis resuscitati memoriae
consecratis, merito meditationem nostram occupat, ipso
etiam totius naturæ statu tempore hoc verno quasi e
morte sua reviviscente, & nos ad eam excitante. Spei
autem nostræ fundamentum plane immotum, præter
promissiones amplissimas, est ipsa Domini nostri IESU
CHRISTI RESURRECTIO gloria; resurrec-
tio Christi, tanquam capitï, a cuius in vitam reditu,
totius corporis ipsius mystici resuscitatio dependet.
Hunc ipsum enim in finem & cum certissimo hoc eveni-
tu Salvator noster est ac vocatur ipsa vita ac resurreccio Io.
XI, 25. qui, uti Lazarum e mortuorum statu lokoque evo-
cavit: Lazarus, inquiens, exi foras; ita ut dictum esset fa-
ctum: sic tuba rerum novissimarum septima universum
terrarum orbem personante, proclamabit celestina: Sur-
gite mortui, & venite ad judicium! Io. V, 25. 28. 29. Matth.
XXIV, 31. 1. Thess. IV, 16. Sic demonstrabit, quanta cum
empha-

emphasi dicatur ἀεχὴ τὸ προτότονος ἐκ Ιάννου νεργῶν, principiū activum & primogenitus ex mortuis; Col. I, 18. per cuius meriti virtutem fideles omnes, tanquam membra ejusdem, in vitam gloriæ restituentur; quia ipse factus est ἀπαεχὴ Ιάννου νεκομηνούντων, primitio eorum, qui obdormiverunt I. Cor. XV, 20.21.22. cum e contrario impii vi justitiae vindicis sint resuscitandi.

Habetis itaque, CIVES omnium ORDINUM FLORENTISSIMI, materiam, pia meditatione vestra per hasce ferias sacras, immo per omnem vitam vestram, dignissimam; materiam eo dignorem, quo solidius ejus veritas est fundata, & quo efficacior suaviorque ejus, si genuina sit, est consideratio. Quam ut vobis habeatis commendatissimam, vel ipsa vitae vestræ mortalis brevitate admonemini. Certe qui hanc, subductis vitaे suæ anteactæ, & in primis academicæ, rationibus, recte perpendit, nec est immemor tremendi, coram quo quam certissime fistendus est, tribunalis, non potest non, nisi ipsam exuerit humanam rationem, seria salutis suæ cura tangi. Hæc vero nec genuina est, nec salutaris, nisi per gratiam Dei agnita & superata morte, quæ in peccatis est, spirituali, seu transitu e morte in vitam spiritualem facto I. Ioh. III, 14. CHRISTO, vitaе nostræ, naturalis, spiritualis & æternæ auctori, in solidum vivamus, & nobis ipsis ac pravis hujus seculi moribus, in primis academicis, magis magisque moriamur. O beatos vos, si vita vestra, præcipue academica, totius reliqua vitae vestræ basis, salutari hac moriendi praxi nobilitatur!

P. P. in Academia Fridericana in ipsis feriis anastasis
anno Domini, e mortuis resuscitati,
MDCCXXVIII.

Ja 1586

ULB Halle
001 508 687

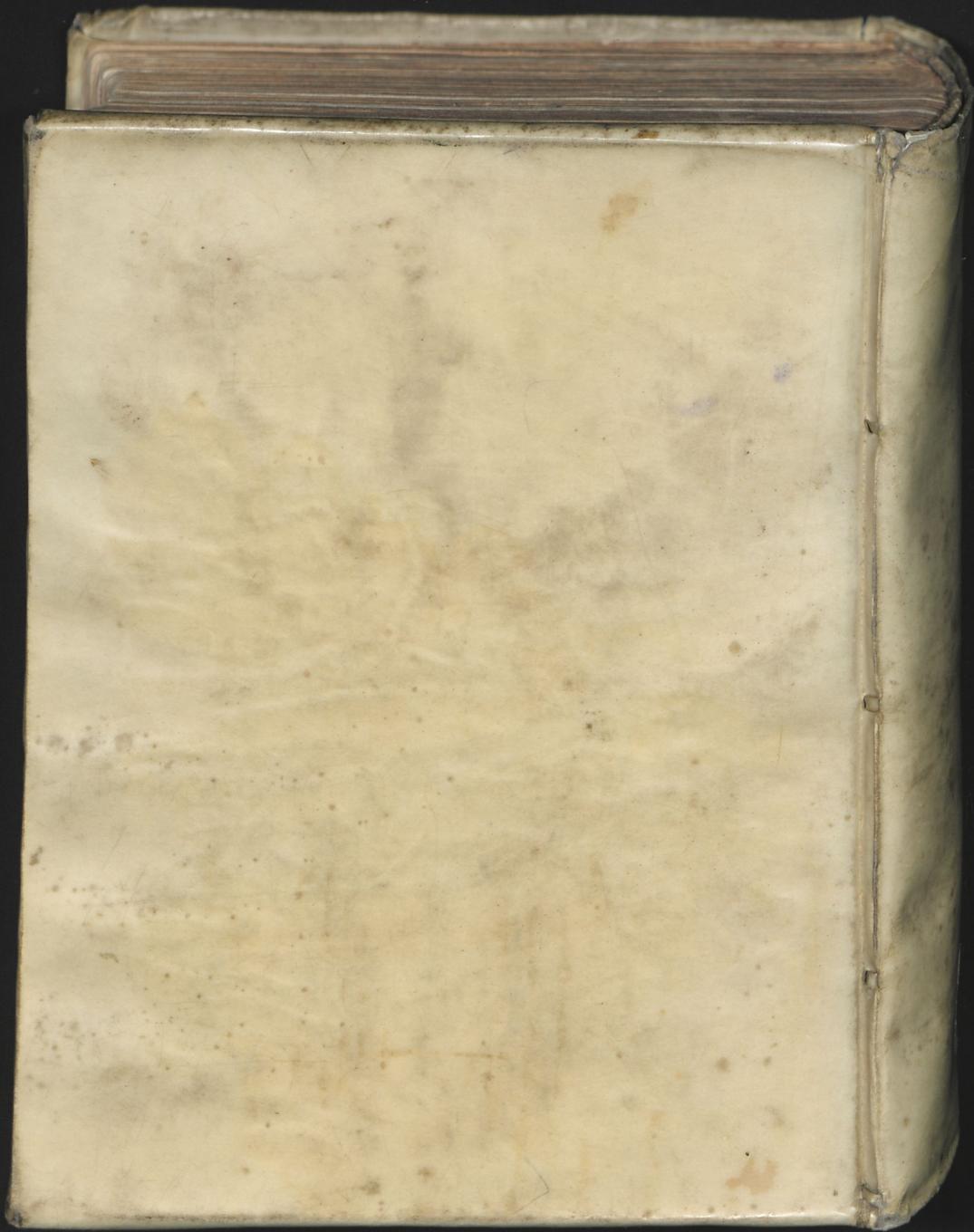
3

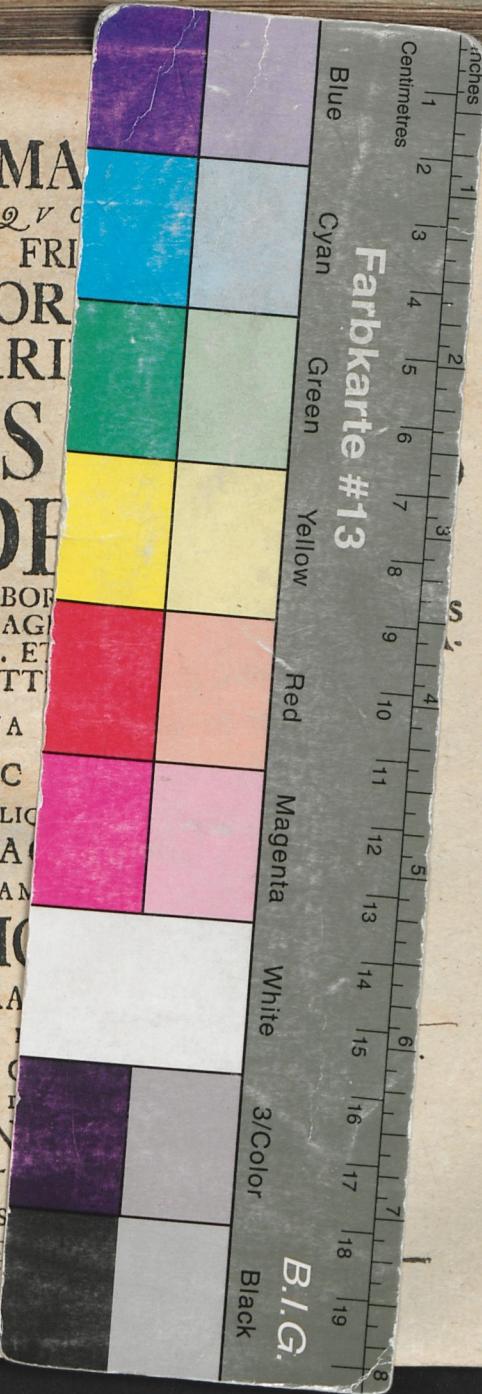

VDN8

St

VDN7

PROGRAMMA
ACADEMIÆ FRIB.
PRO-RECTOR
LARI
IOANNES
A LUDI

SERENISSIMI AC POTENT. BOE
INTIMUS AC REGIMINIS MAG
RUM PROFESSOR ORDIN. ET
PREZÆ ET GATT

DIRECTORE

RELI
CIVIBUS A

RESURRECTION

CELEBRA

RESURRECTION

QUAM HUMANIS